

4. DEFINOVÁNÍ POLITICKÝCH PROBLÉMŮ

Epistemologické předpoklady

- Na jazyce záleží: jazyk pouze neodráží realitu, ale ustavuje ji
- Je třeba vnímat pojmenování, nálepkování, přepisování významu a identit jako politické (mocenské i zmocňující) akty
- Samotná definice problému či položení otázky implikuje řešení
- Jazyk a vyprávění z určuje neurčité dění, dává mu smysl – činí svět sdělitelný a pochopitelný => psychoanalytický koncept vyprávění
- Intersubjektivní charakter jazyka
- Foucault – diskurs jako sada sociálních praktik – diskurs jako definice možného
- Diskurs ohraničuje vymezení subjektů a objektů, skrze které lidé zakoušejí svět, specifikuje pohledy, které jsou přijímány jako legitimní a konstituuje aktéry, kteří jsou bráni jako kompetentní
- Archelogie a genalogie diskursu

The meaning of Murder (Hajer 2009)

- Chronologie událostí
- Klíčové události: tisková konference, manifestace, projev v mešitě, projev starosty na městské radě, televizní diskuse
- Jak se uplatňuje autorita: (1) procedurální ujištění, (2) emocionální přesměrování; (3) přemostování a rozklíčování

Rámování politického problému

- Jak jsou kauzy rámovány –kontext, ve kterém jsou problémy a řešení diskutovány, je klíčový pro následnou akci. Nalezení vhodného rámce je klíčové pro přesvědčování tvůrců politik.
- Nisbett – tři rámce diskuse o klimatických změnách:
 1. Tradiční environmentalistický rámec
 2. Rámec národní bezpečnosti
 3. Rámec zdravotních rizik

- Všimli jste si, kolika povodním a přívalovým deštěm čelíme v posledních letech v České republice? Jaké problémy nám způsobují stále častější sucha? Kvůli klimatickým změnám se počasí výrazně proměňuje. V zimě je na sjezdovkách čím dál méně sněhu, v létě čelíme vlnám sucha a tropických teplot, které škodí lidem i české krajině. Vysychají lesní tůně i celá koryta řek, některým plodinám, jako je třeba tradiční chmel, se u nás přestává dařit. Roste stále méně hub a přibývá klíšťat. A situace se může dále zhoršovat...
- Myslíte, že zanecháte svým dětem svět, ve kterém se dá žít? Planetu, která je bezpečná? Kvůli klimatickým změnám se bude stále častěji válčit o ubývající pitnou vodu a zemědělskou půdu. Rozsáhlé oblasti světa zaplaví moře, jiné zase pokryjí pouště. Miliony uprchlíků, kteří přišli o všechno, budou hledat místo kde žít. Pokud něco neuděláme, přijde krize, které lidé v moderní době dosud nečelili
- Vadí vám rozsáhlé kácení pralesů? Devastace oceánů? Ztráta pestrosti života na Zemi? Kvůli těžbě ropy a uhlí dochází k ničení přírody po celém světě. Vše se ještě zhorší, až se klimatické změny projeví v plné síle. Celé ekosystémy typu tropických deštných pralesů nebo korálových útesů budou ohroženy zánikem a stovky tisíc živočišných a rostlinných druhů mohou vymřít.
- Dokážete si představit, že kvůli hurikánu, zemětřesení, tsunami či záplavám přijdete o všechno? Desítky tisíc lidí již dnes umírají během katastrof, které způsobují nebo zhoršují klimatické změny. Brzy jich mohou být miliony. A stovky milionů přijdou o střechu nad hlavou. Změnami klimatu paradoxně trpí nejvíce obyvatelé těch nejchudších zemí. Změna klimatu je zásadní problém pro životy lidí v 21. století.
- Chtěli byste žít v moderním, ekologickém, a přitom pohodlném prostředí? Klimatické změny nejsou jen hrozbou, ale současně i dobrou příležitostí. Opatření proti klimatickým změnám mohou významně urychlit rozšíření čistých, chytrých a šetrných technologií a zlepšit kvalitu života každého z nás. Můžeme dýchat čistější vzduch, jíst kvalitnější potraviny a současně chránit klima i vlastní peněženky.

Analýza rámců (Rein, Schön)

- Rámce – paradigmatu uvažování o sociálních problémech
- Rámec – struktura myšlení, důkazů a jednání
- Vytvoření rámce, redefinice rámce, integrace rámců

Postup analýzy (Baumgartner a Jones):

1. Identifikace rámců (co obsahují, kdo jsou jejich nositelé, jak se vyvíjí v čase)
2. Charakteristika pomocí klíčových slov
3. Jejich ověření na omezeném vzorku
4. Jejich užití ve statistických analýzách časových řad

Trojúhelník kritické disursivní analýzy

Diskursivní praxe

Nediskursivní praxe

Manifestace/materializace

Carol Bacchi: Co reprezentuje daný problém přístup

	Kurovec na Šumavě	
Co reprezentuje daný problém ve specifické politice?	<i>Ekologický problém</i>	<i>Sociální problém</i>
Z jakých předpokladů tento problém vyvěrá? <ul style="list-style-type: none"> • Kategorie • Hranice • Binární opozice 	<i>Divočina, Prales, Přirozený experiment Divočina vs. zábavní park</i>	<i>Národní park jako místo pro lidi, jako ekonomický nástroj</i>
Jak vznikla daná reprezentace problému?	<i>Ochranářská tradice</i>	<i>Turistická tradice</i>
Čeho si daná reprezentace problémů nevšímá? Může být problém popisován jinak?	<i>Sociální důsledky, sdílená estetická kritéria</i>	<i>Přírody jako hodnoty per se</i>
Jaké efekty daná reprezentace problémů produkuje?	<i>Rozšíření bezzásahových zón, omezení možnosti pro místní podnikatele, omezení pro návštěvníky</i>	<i>Zasahování do přírody, kultivace národního parku, možné popření jeho statusu</i>
Jak je daná reprezentace problémů produkována, šířena a bráněna? Může být problém zpochybňován, naborován či nahrazen?	<i>Zdůrazňování celonárodního aspektu parku, protesty, vědecký diskurs</i>	<i>Ekonomické analýzy, reprezentace místních občanů, odkazy ke common-sense, vědecké argumenty</i>

S. Schram a jeho vymezení úrovně diskursivní analýzy

Povrchová úroveň

Narativy

Nabízí příběh problému a jeho řešení, časová souslednost

Rámující metafory, Děláním kategorií, Normalizace, Re prezentace

Latentní struktura

Diskurs

Dává smysl narativům, představuje širší myšlenkový rámec, z něhož vyvěrají a v jehož rámci je jim rozuměno

Subjektivita

Určují privilegované a neprivilegované pozice v narativech

Kulturní kódy

Vztah k hlubším strukturám společnosti

Dvora Yanow – tři strategie interpretativní analýzy politiky

1. Analýza metafor – vztahujeme problémy k předchozímu porozumění, jaké vlastnosti se metaforizují, jako tomu lze rozumět
2. Analýza kategorií – jaké kategorie jsou využívány; co pojí prvky v kategorii dohromady; co se děje, když nějaký prvek do kategorizace napasuje; spojují se kategorie s jiným významem; jak lze charakterizovat point of view
3. Narativní analýza – časová souslednost děje, kauzální příběhy